

Segons Marcel Proust, si tinguéssim ales i les utilitzéssim per anar a Mart o a Venus però conservéssim els nostres sentits, aquests revestirien les coses amb el mateix aspecte que tenen a la terra. L'únic viatge vertader, l'única font de joventut, no s'aconsegueix anant a altres països, sinó tenint uns altres ulls, veient l'univers amb els ulls de l'altre, de cent altres, veient els cent universos que veu cadascun d'ells. Serà gràcies a l'artista que podrem emprendre aquest tipus d'errància pels territoris mentals i físics. Les reflexions de Proust poden ser increïblement precises per tal d'endinsar-nos en el terreny de la literatura, en el terreny liminar on l'escriptura habita, el territori mesquidià, *Acrollam*. És en aquesta illa de vuit caràcters on 99 mirades s'encarreguen d'estructurar els 99 relats breus que formen l'obra en la qual els discursos fragmentaris i perspectives discontinues

aconsegueixen crear una suspensió de la realitat i una relativitat diferenciadora a través d'enunciacions directes i indirectes. Mesquida fa un mosaic tot esmicolant cada peça de forma acurada i precisa, dins l'aparell circulatori del discurs. El flux narratiu és guiat generalment per una veu en segona persona que ens porta pel territori gairebé mitològic d'una Mallorca amb una essència molt marcada però subjecta a un canvi continu, metàfora d'un món en constant moviment, un món i una illa que camina, que es mou a la deriva per un mar inestable i fràgil.

El mateix Mesquida ens parla de com els miradors són una bona metàfora de la seva obra, la qual en un principi s'havia de titular *El senyor dels miradors*. És en l'espai mític d'*Acrollam* —emulsió en negatiu de l'illa on sobresurten els detalls que una reproducció naturalista no deixaria copiar— on es barreja bellesa i brutalitat, sensualitat i frustració, incest i passivitat, tragèdia i especulació urbanística; tot té cabuda en l'espai textual que conformen aquests discursos polièdrics, plens de força poètica, memòria i oblit, pintats amb el colors de la catàstrofe i l'esperança, paradoxalment. Una de les veus d'*Acrollam* ens ho explica de

On es conjuguen les mirades

la manera següent: «ja tenia raó Tiana quan explicava que les medees, les fedres, les clitemnestres i d'altres heroïnes fan matx entre els habitants de la tribu, els guiris i els immigrants».

Igual com creadors de la talla de Proust o Tarkovski, Mesquida és un col·leccionista de fragments, experiències temporals de ficció en les quals es despleguen mons possibles, mons probables, cadascun dels quals és singular i únic. Com assenyalava Paul Ricoeur, les experiències temporals de ficció no són totalitzables. Es tracta de trossos de temps en estat pur que s'han esdevingut a través del discurs, del llenguatge, de la paraula, del verb, de l'eix de combinació i l'eix de selecció.

Acrollam és una polifonia de veus que parlen, interpreten, narren, senten,

oloren, intenten investigar per què totes les relacions són tan misterioses, revelant contínuament que «en la vida tot és transformació». Entre les pàgines del volum trobem també importants reflexions sobre l'art de crear: «metaforitzar el món a cada instant: això és el que voldria aconseguir amb aquest conjunt de plans i contraplans, de ràcords i de tràvelings, de seqüències inacabables o curtíssimes: una lliçó de tenebres polifònica en què sortiria de tot: des del cos humà amb el dolor i el plaer continu de ser viu fins a la terra feta malbé pels virus de la riquesa i el poder». O també se'ns mostra com «la gent és un territori d'impostures, que no hi ha ningú d'un sol bloc, que et comportes diferent davant d'un amic o d'un altre» ja que «la realitat no és altra cosa que una superposició de punts de vista diferents. No hi ha res més».

Dins la zona *Acrollam*, s'apel·la directament al lector: «lector, dels mil i un sexes de l'esperit, que la feina bella i esforçada d'ajuntar paraules no té sempre la finalitat d'una contarella, la narració d'un relat, la peripècia d'una faula. El protagonista és l'home que enfilava pensaments amb el plaer, un poc excèntric, de veure'ls caure en un efecte dominó provocat per ell mateix». A la narració «Paraules d'Aquarel·la» se'ns explica com l'escriptura pot arribar a ser un bumerang aconseguint que les frases cobren força i ritme ja que narrar és inventar una llengua on les paraules tenen forma, textura i color; paraules que es mesclen, es difuminen i es juxtaposen per tal d'arribar a una sinestèsia perfecta entre musicalitat, plasticitat i bellesa.

Així doncs, «escriure és fer veure, sentir, tastar, apercebre. Fer pensar també. I inventar un món més real que el real que deixi al lector el sentiment d'una urgència. Recorda que si algú plora és per veure-hi millor». Mesquida aconsegueix conjuguar les urgències que es mouen dins aquest territori fronterer que representa *Acrollam*, territori de miradors, territori de mirades.

Així doncs, «escriure és fer veure, sentir, tastar, apercebre. Fer pensar també. I inventar un món més real que el real que deixi al lector el sentiment d'una urgència. Recorda que si algú plora és per veure-hi millor». Mesquida aconsegueix conjuguar les urgències que es mouen dins aquest territori fronterer que representa *Acrollam*, territori de miradors, territori de mirades.

Biel Mesquida,
Acrollam
Barcelona, Empúries, 2008
240 pàgs.

Laura Pla Aumatell